

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Освітня програма	37014 Філологія (Українська мова)
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37014
Назва ОП	Філологія (Українська мова)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Іваницька Наталя Борисівна, Гречка Станіслав Олександрович, Козлов Роман Анатолійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	13.07.2020 р. – 15.07.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://dspu.edu.ua/tretij-osvitno-naukovyj-riven-vyshhoyi-osvity/ http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/035-filologiya-ukrayinska-mova-tretogo-osvitno-naukovogo-rivnya-vyshhoyi-osvity.pdf
Програма візиту експертної групи	http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/035-filologiya-ukrayinska-mova.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОНП «Філологія (українська мова)» затверджена у червні 2019 року внаслідок розділення попередньої ОНП «Філологія» за 6 спеціалізаціями. При цьому структура освітньої складової не зазнала принципових змін, натомість суттєво змінилися цілі, формовані компетентності та програмні результати навчання. Всі три аспірантки (2016, 2018 і 2019 років вступу) зареєстровані в ЄДЕБО на ОНП 2019 р. і саме так сприймаються в ЗВО. Хоча фактично за цією ОНП та відповідним навчальним планом навчається тільки одна з них. На змісті ОНП суттєво позначилася галузева специфіка ДДПУ ім. І. Франка та відсутність досвіду здобувачів за спеціальністю 035 Філологія на бакалаврському та магістерському рівнях. Це виявляється зокрема в недостатньо чіткому співвіднесенні окремих програмних результатів навчання із вимогами 8 рівня Національної рамки кваліфікацій (у ред. від 02.07.2020). В ОНП наявні необхідні складові, що визначені п. 27 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук» і забезпечують набуття відповідних компетентностей. Проте логічно-структурна схема ОНП та забезпечення її відповідним методичним інструментарієм (ЗВО використовує форму робочих програм навчальних дисциплін) справляють негативне враження. Недбала, формальна підготовка більшості РПНД (деякі з них містять нечитабельний текст, більшість затверджені за рік до ОНП і не відповідають навчальному плану) може вказувати на недбале ставлення до планування та реалізації освітнього процесу. Потребують суттєвого осмислення методи навчання, форми роботи здобувачів (самостійної, індивідуальної, практики), форми поточного та підсумкового контролю, чіткі критерії їх оцінювання (вони відсутні в більшості робочих програм). Зміст ОНП відповідає заявленій спеціалізації «українська мова», проте таке звуження спеціальності негативно позначилося на загальнофілологічній методологічній підготовці здобувачів. Разом з тим пропонувані в ОНП вибіркові дисципліни відповідають інтересам здобувачів, напрямам їхніх досліджень, науковим школам, що існують на кафедрі української мови ДДПУ. Кадровий потенціал, матеріально-технічне та інституційне забезпечення на ОНП справляють позитивне враження і створюють достатні умови для формування належного науково-освітнього середовища для підготовки аспірантів. Консультативна та соціальна підтримка є достатньою, що додатково підтверджується позитивними відгуками здобувачів. Система забезпечення якості освіти в ДДПУ ще формується, при цьому помітною є відсутність балансу в розподілі відповідних обов'язків і повноважень між відділом аспірантури, докторантури та наукової роботи та іншими структурними підрозділами. ДДПУ демонструє прагнення вдосконалити власну СЗЯО, зокрема через унормування необхідних процедур, розподіл і визначення повноважень і обов'язків, зокрема гаранта освітньої програми.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОНП орієнтується на досвід функціонування аспірантури в ДДПУ, ураховує досвід закордонної, зокрема польської українистики зокрема і через взаємодію з відповідними науковими та освітніми установами. ОНП враховує наукові інтереси здобувачів, імплементує досягнення лінгвістики, зокрема наукових шкіл кафедри української мови, де створене належне наукове середовище. Існування та розвиток цього середовища підкріплені належно організованою інституційною, консультативною та соціальною підтримкою здобувачів і викладачів. ДДПУ має власні наукові видання для оприлюднення результатів досліджень аспірантів, що ввійшли до категорії "Б" Переліку фахових видань України.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Недостатня увага до планування змісту освітніх компонентів, форм роботи, логічних зв'язків між ними та відповідного методичного забезпечення, зокрема у формі робочих програм. 2. Відсутність оцінювання загальнофілологічної та наукової підготовки вступників. 3. Відсутність освітніх компонентів, що забезпечували б загальнофілологічну методологічну підготовку здобувачів. 4. Невідповідність задекларованих методів навчання реальним умовам їхнього втілення. 5. Непослідовність імплементації принципів академічної доброчесності в академічне середовище. 6. Відсутність чітких критеріїв оцінювання різних форм роботи та завдань для поточного і підсумкового контролю. Рекомендуємо: 1. Активніше залучати здобувачів освіти, зовнішніх роботодавців, випускників до перегляду ОНП; покращити механізм отримання зауважень і пропозицій від стейкхолдерів, оприлюднювати результати громадського обговорення проєктів ОНП. 2. Вивірити логічну схему ОНП, порядок вивчення освітніх компонентів, відповідність РПН 8 рівню Національної рамки кваліфікацій. 3. Повністю забезпечити ОНП відповідними робочими програмами, що становлять цілісну систему та містять відповідні програмні результати завдання самостійної та індивідуальної роботи, критерії їх оцінювання. 4. Уточнити план практичної підготовки здобувачів, узгодити обсяг робіт з реальним навантаженням здобувачів. 5. Увести освітні компоненти для досягнення всіх програмних результатів навчання, зокрема загальнофілологічної та літературознавчої методологічної підготовки. 6. Розробити чітку систему критеріїв поточного і підсумкового оцінювання, формалізовану конкретними видами робіт та ваговими коефіцієнтами, зазначити їх у робочих програмах чи силабусах. 7. Поширювати внутрішню політику академічної доброчесності на всіх рівнях організації освітньої діяльності. 8. Передбачити у програмі вступного випробовування на ОНП оцінювання загальнофілологічної і наукової підготовки претендента відповідно до спеціальності 035 Філологія. 9. Активізувати діяльність аспірантів і викладачів ОНП щодо інтернаціоналізації освітньої діяльності, зокрема через використання інституційних можливостей. 10. Продумати і реалізувати форми творчої співпраці із зовнішніми роботодавцями, професіоналами-практиками, експертами галузі в контексті залучення їх до освітнього процесу. 11. Удосконалити

методику опитування аспірантів щодо різних сторін змісту та реалізації ОНП 12. Розробити та запровадити формалізовані процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, а також вирішення конфліктних ситуацій. 13. Вдосконалити та збалансувати систему забезпечення якості освіти щодо третього рівня вищої освіти. 14. Активно популяризувати культуру якості освіти серед усіх членів академічної спільноти, зокрема шляхом проведення тематичних заходів, презентацій, публічних обговорень, круглих столів тощо. 15. Визначити та впровадити роль, права, обов'язки, повноваження гаранта ОНП у контексті процедур внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОНП сформульована доволі чітко. Її смисловим центром є підготовка фахівця, що відповідає місії ЗВО, сформульованій у «Стратегії розвитку ДДПУ імені Івана Франка на 2016–2020 роки»: «Розвиток системи освіти та науки шляхом підготовки високопрофесійних фахівців, утвердження Університету як провідного вищого педагогічного навчального закладу» (<https://cutt.ly/yoREAdv>, с. 2). Мета ОНП також відповідає стратегічному напрямку ЗВО («Формування моделі діяльності Університету на основі поєднання освіти, науки й інновацій, забезпечення інтеграції до міжнародного науково-освітнього простору» (<https://cutt.ly/yoREAdv>, с. 4). Разом з тим зауважуємо, що мета ОНП, можливо, потребуватиме коректив у зв'язку з розробкою стратегії розвитку ЗВО на новий період.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Відповідно до наданих ЗВО документів та під час інтерв'ю з'ясовано, що зовнішні роботодавці та здобувачі освіти спеціально не долучалися до формулювання цілей та ПРН, основними стейкхолдерами в цьому процесі було академічне середовище та ЗВО як головний роботодавець. Разом з тим, інтереси зовнішніх роботодавців (закладів вищої освіти та наукових установ) враховані опосередковано – як загальна їхня зацікавленість у працівниках вищої кваліфікації. Потреби здобувачів освіти під час формулювання цілей та ПРН враховані опосередковано – через осмислення кар'єрного шляху колишніх випускників аспірантури ДДПУ, значна частина яких працює на кафедрі української мови ДДПУ і були залучені до розробки ОНП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та ПРН ОНП загалом відповідають тенденціям розвитку української лінгвістики та філології як спеціальності. Урахування ринку праці, галузевого і регіонального контексту під час планування ОНП достатнє та полягає передусім в орієнтації випускників на викладацьку діяльність у ЗВО (ПРН 1, 9, 19). Під час розробки ОНП осмислений попередній досвід функціонування аспірантури в ДДПУ, а також подібні програми Львівського національного університету імені Івана Франка, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Київського національного лінгвістичного університету, Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова, досвід підготовки аспірантів у Люблінському університеті.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати

навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Відповідний стандарт вищої освіти відсутній. ПРН переважно відповідають 8 рівню Національної рамки кваліфікацій (у ред. від 02.07.2020), зокрема: – знання парадигма, що передбачає методологічну підготовку, визначена ПРН 2; – спеціалізовані уміння і навички передбачені ПРН 6, 7, 10, 11. – необхідний рівень розвитку комунікаційної сфери відбитий у ПРН 14, 16, 17. – необхідний рівень відповідальності та автономії передбачений ПРН 15, 18. ПРН 1, 3, 4, 5, 8, 9, 12, 13 відображають доволі конкретні знання та вміння, необхідні для професійної діяльності, і відповідають радше 7 рівню Національної рамки кваліфікацій (у ред. від 2.07.2020) і потребують уточнення відповідно до третього рівня вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильною стороною та позитивною практикою в плануванні ОНП є орієнтація на досвід функціонування аспірантури в ДДПУ, урахування досвіду закордонної, зокрема польської україністики.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Рекомендуємо: 1. Активніше залучати здобувачів освіти та зовнішніх роботодавців до планування й уточнення ПРН. 2. Уточнити ПРН відповідно до вимог 8 рівня Національної рамки кваліфікацій (у ред. від 2.07.2020) передусім через осмислення відмінності другого і третього рівнів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЗВО демонструє готовність враховувати рекомендації, тож виявлені недоліки планування ОНП можуть бути усунені під час її планового перегляду.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідний стандарт вищої освіти відсутній. Загальний обсяг ОНП третього рівня вищої освіти не регламентується, тому визначення його в 240 кредитів – право ЗВО. Обсяг науково-дослідницької складової не регламентується, в ОНП він установлений у 203 кредити. Обсяг освітньої складової ОНП визначений в 37 кредитів, що відповідає абз. 3 п. 6 ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту». Обсяг ОК розподілений між складовими ОНП, визначеними п. 27 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук», що забезпечують набуття компетентностей: – пов'язаних зі спеціальністю – 13 або 10 кредитів; – загальнонаукових – 4 або 7 кредитів; – універсальних дослідницьких – 6 кредитів; – мовних – 8 кредитів. Варіанти обсягу складових залежать від обраних аспірантом ОК.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОНП розподілений за роками та семестрами, циклами загальної та професійної підготовки. Наведена в ОНП структурно-логічна схема не відображає залежностей між ОК, вони наведені в РПНД. На основі аналізу РПНД, зокрема передумов вивчення ОК, з'ясовано: – ОК 5 «Наукове комунікація англійською мовою» ґрунтується на

попередньому вивченні «Англійського академічного письма», натомість у ОНП та НП порядок вивчення цих ОК протилежний; під час інтерв'ю доц. О. Коляса підтвердила, що чинний порядок не є логічним; – вивчення ОК 3 «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності» базується на дисципліні «Інформаційно-комунікаційні технології», яка відсутня в ОНП; – місце спеціального ОКП 1 «Мовознавство. Українське мовознавство в системі наукових парадигм» та всіх вибіркових дисциплін у структурно-логічній схемі підготовки фахівців не визначене, у відповідному пункті РПНД наведені лише переліки дисциплін, зокрема відсутніх в ОНП та вибіркових, за якими неможливо реконструювати їх логічно-структурну систему; – ВК 2.1 «Методологія дисертаційних досліджень» є вибірковим і може вивчатися в другому семестрі, хоча за змістом та призначенням належить до універсальної дослідницької складової ОНП та має передувати власному дослідженню аспіранта; – ОКП2 «Науково-педагогічна практика» передбачає, як зазначено в РПНД, вивчення 5 вибіркових ОК (хоча аспірант може обрати лише 3), зокрема тих, що вивчаються в 3 семестрі, протягом якого триває власне практика; крім того, РПНД передбачає попередню наявність «навиків методик викладання української мови» (с. 3), хоча цей ПРН не передбачений ОНП і не перевіряється під час вступу. ЗВО практикує визначення в РПНД «Очікуваних результатів», що є частковими відносно ПРН, визначених в ОНП. Аналіз показує, що ця норма витримується непослідовно, у багатьох РПНД зазначені ПРН не відповідають визначенням в ОНП та наведеним у табл. 3 «Відомостей про СО». ОК в сукупності дозволяють досягти визначеної цілі та ПРН, окрім: – ПРН-2 у частині «Знати основні класичні та новітні філологічні концепції» – в ОНП відсутній ОК з відповідним змістом, а зміст ОКП 1 «Мовознавство. Українське мовознавство в системі наукових парадигм» відображає тільки історію українського мовознавства; – ПРН-9 (аналіз наведено в підкритерії 2.5)

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОНП вказує, що більшість ОК (ОКП 1 та майже всі вибіркові) відповідають визначеній спеціальності 035 «Філологія», однак в сукупності є вузькими та зосереджуються лише на українській лінгвістиці. При цьому об'єктом вивчення ОНП визначено «Гуманітарні науки (філологія, україністика)», проте окреслений теоретичний зміст («історична генеза та сучасний стан наукових знань в галузі мовознавства; термінології та концепції досліджуваних філологічних галузей, напрямів, теорій») підтверджує обмеження тільки лінгвістичним аспектом філології. Літературознавчі та загальнофілологічні аспекти методології у змісті ОНП відсутні.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ОНП пропонує здобувачам обирати по одній з двох дисциплін, об'єднаних у три блоки вибіркових дисциплін. У редакції ОН 2020 р. кількість дисциплін у блоках збільшено до 3–4, додано вибірковий блок з циклу загальної підготовки. Обсяг дисциплін, пропонованих для вільного вибору здобувачами, становить 10 кредитів (27%), що відповідає вимогам ч. 15 п. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». Зміст ОКП 2 «Науково-педагогічна практика» є рамковим і передбачає вибір аспірантом конкретних форм роботи. Таким чином, ОНП передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача. Реальний вибір аспірантами ОК підтверджується наданими ЗВО документами. Інших інструментів формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача ЗВО не має. Разом з тим, п. 1.5 «Положення про вивчення вибіркових дисциплін в аспірантурі та поза аспірантурою ДДПУ імені Івана Франка» (від 21.03.20219) передбачає, що «вибіркові дисципліни, рекомендовані для вивчення в наступному навчальному році, формуються у каталог вибіркових дисциплін для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. Каталог розміщується на вебсторінці відділу аспірантури, докторантури та наукової роботи університету» (<https://cutt.ly/koRTUwM>, с. 2). Звертаємо увагу, що саме для цієї ОНП відповідний каталог станом на час візиту ЕГ відсутній (<https://cutt.ly/saPtZKb>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів за ОНП передбачена ОКП 2 «Науково-педагогічна практика» в обсязі 3 кредитів. У редакції ОНП 2020 р. цей обсяг збільшено до 6 кредитів. Проходження практики регламентується «Положенням про науково-педагогічну практику аспірантів ДДПУ імені Івана Франка» (<https://cutt.ly/IoRTuhX>), за її результатами формується звітна документація встановленого зразка. РПНД «Науково-педагогічна практика» передбачає серед раніше здобутих результатів навчання: «навики методик викладання української мови; – вміння планувати роботу керівника групи та складати календарно-тематичний план вивчення української мови у вищій школі; – вміння, необхідні для підготовки до практичного заняття та складання плану-конспекту лекції з мовознавчих дисциплін у вищій школі» (с. 3). Однак зі змісту ОНП не зрозуміло, в який саме спосіб здобувачі мають отримати такі результати, відповідні ОК відсутні. Відповідне «Положення» не передбачає практикування аспірантів у підготовці та проведенні лекційних занять, у розробці навчальних курсів та методичного забезпечення до них. РПНД «Науково-педагогічна практика» містить низку суперечливих тверджень: – щодо підготовки аспіранта як лектора (підготовка і проведення лекції то передбачаються на с. 5, 7, то ні на с. 4, 12); – щодо змісту індивідуальних завдань на с. 6 (він дублює науково-дослідницький компонент ОНП); – щодо обсягу компонентів практики на с. 4 і 12. Під час інтерв'ю зі

здобувачами з'ясовано, що за рахунок перехресного вступу до науково-педагогічної практики допускаються здобувачі, які мають рівень підготовки з української мови тільки в обсязі курсу середньої освіти та не знайомі з методикою її викладання в закладах вищої освіти. Таким чином, досягнення визначених ПРН 5, 15, 19 з допомогою практичної підготовки здобувачів на ОНП видається можливим. Водночас повноцінне формування ФК 8 («Здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності «Філологія») та досягнення ПРН 9 («Організовувати викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, вимог до його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, використовувати різноманітні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності») у межах практичної підготовки здобувачів на ОНП видається сумнівним.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ДДПУ як педагогічний ЗВО робить акцент на соціальних навичках, пов'язаних з педагогічною діяльністю, що зокрема сприяє досягненню цілі ОНП та визначених ПРН 9, 14, 15, 19. Частина ОК спрямовані на формування у здобувачів конкретних соціальних навичок (наводимо найважливіші): – комунікації (ОК 2, 5, 6) – вміння полагоджувати конфлікти (ОК 2) – працювати в команді (ОКП 2; усі вибіркові дисципліни передбачають форму контролю «групова самостійна робота», проте реально на ОНП навчається один аспірант на курс); – управляти своїм часом (ОКП 2, науково-дослідницький компонент); – здатність логічно і системно мислити (ОК 1, ВК2.1).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Відповідний професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОК циклу загальної підготовки та практики встановлений «Положенням про освітньо-наукову програму третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у ДДПУ імені Івана Франка» (<https://cutt.ly/CoRT01V>, с. 16). Обсяг ОК професійної підготовки та вибірових ОК встановлений на рівні 3–4 кредитів. Аналіз РПНД засвідчує, що обсяг ОК в кредитах ЄКТС загалом відповідає передбачуваному обсягу опрацьовуваного навчального матеріалу, що дає змогу досягти ПРН. При цьому спеціальні способи вимірювання реального навантаження здобувачів не застосовуються. Здобувачі в інтерв'ю підтвердили переважно достатність часу для виконання завдань. Водночас низка РПНД засвідчують недостатню увагу розробників до реального навантаження здобувачів, що може приводити до використання аспірантами бюджету часу, призначеного для науково-дослідницького компонента. Детальніше нижче. Бюджет часу для лекційних, семінарських та/або практичних робіт, передбачений РПНД ОКЗ 1, 2, ОКП 1 та всіх вибірових ОК, не відповідає навчальному плану. РПНД ОКЗ 3 «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності» не містить розподілу часу між темами та видами робіт, тому неможливо встановити бюджет часу, передбачений для виконання, наприклад, самостійних та контрольних робіт. В РПНД ОКП 1 та всіх вибірових ОК не визначений бюджет часу для виконання індивідуального завдання, що передбачає «підготовку реферативного повідомлення або тез для публікації у збірнику наукових праць». Підтверджена в інтерв'ю відсутність у здобувачів таких тез, опублікованих у збірниках наукових праць, може свідчити про невиконання ними такого типу завдань. В РПНД ОКП 1 та всіх вибірових ОК не визначений бюджет часу для виконання «групової самостійної роботи», що «охоплює тести та завдання теоретичного характеру». На запит зразки таких тестів чи завдань ЗВО не надав, тож спрогнозувати реальне навантаження здобувачів неможливо. Згідно з РПНД ОКП 2 «Науково-педагогічна практика» та відповідним «Положенням» (<https://cutt.ly/IoRTuhX>) зміст практичної підготовки становлять «навчально-методична та наукова робота» та «аудиторне навантаження (проведення практичних занять)» (с. 3 «Положення»). При цьому обсяг аудиторного навантаження становить 45 год. (90 год. у редакції «Положення» від 18.06.2020). При цьому часу на підготовку аспіранта до проведення практичних занять не передбачено. Таким чином, зміст ОК, зокрема визначених видів роботи, потребує ґрунтовного осмислення на предмет відповідності реальному навантаженню здобувачів та можливості їх виконання для досягнення ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою на ОНП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивним є врахування в ОНП необхідних складових підготовки доктора філософії, акцент на психолого-педагогічній підготовці викладача, забезпечення можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкою стороною ОНП є недостатня увага до планування змісту ОК, передбачених ними форм роботи та логічних зв'язків між ними. Недбала, формальна підготовка більшості РПНД (деякі з них містять нечитабельний текст, більшість затверджені за рік до ОНП і не відповідають навчальному плану) може вказувати на недбале ставлення до планування та реалізації освітнього процесу. Рекомендуємо: 1. Вивірити логічну схему ОНП та порядок вивчення ОК. 2. Повністю забезпечити ОНП відповідними РПНД. 3. Наповнити РПНД реалістичними завданнями самостійної та індивідуальної роботи, що забезпечують досягнення ПРН та співвідносні з науковими інтересам здобувачів. 4. Уточнити план практичної підготовки здобувачів, узгодити обсяг робіт з реальним навантаженням здобувачів. 5. Увести ОК або теми у зміст чинних ОК, що забезпечуватимуть досягнення всіх ПРН, зокрема загальнофілологічної та літературознавчої методологічної підготовки здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОНП у своєму плануванні та змісті ОК містить низку критичних недоліків, які не дають змоги досягти ПРН та потребують ґрунтовного опрацювання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому в аспірантуру ДДПУ, зокрема на ОНП «Філологія (українська мова)» розміщені на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/AaLzMo7>) як Додаток 10 до загальних «Правил прийому для здобуття вищої освіти в ДДПУ імені Івана Франка у 2020 році», затверджених в установленому порядку. Правила чіткі, зрозумілі, відповідають законодавству, дискримінаційних положень не містять. Разом з тим прийом на ОНП у 2019 р. здійснювався за програмою вступного випробовування за спеціальністю 035 Філологія (<http://pk.dspu.edu.ua/download-dfn-3939/>), затвердженою 21.03.2019, тобто до затвердження ОНП «Філологія (українська мова)».

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до аспірантури ДДПУ (<https://cutt.ly/AaLzMo7>) передбачають складання трьох вступних іспитів: «– зі спеціальності в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності (ваговий коефіцієнт – 0,5); – з іноземної мови в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (ваговий коефіцієнт – 0,35); – з філософії в обсязі навчальних програми підготовки студентів Університету (ваговий коефіцієнт – 0,15)» (с. 8). При цьому програми вступних іспитів з іноземної мови (<http://pk.dspu.edu.ua/download-ndz-468/>) та філософії (<http://pk.dspu.edu.ua/download-ndz-470/>) є спільними для всіх спеціальностей та не враховують особливостей ОНП. Зміст програми вступного іспиту зі спеціальності (<http://pk.dspu.edu.ua/download-dfn-4101/>) вузько орієнтований виключно на спеціалізацію «Українська мова», хоча у пояснювальній записці зазначено, що «майбутній аспірант повинен знати: історію розвитку філології; бути ознайомленим із основними літературознавчими та мовознавчими концепціями, підходами та поглядами вітчизняних та зарубіжних вчених». Наявний зміст програми не дає змоги встановити, у який спосіб перевіряються ці та інші вимоги. Головною особливістю ОНП є наявність науково-дослідницького компонента. Правила прийому до аспірантури ДДПУ не передбачають перевірки готовності майбутнього здобувача до наукової діяльності (наприклад, у формі презентації дослідницької пропозиції).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та наукових установах, визначені «Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ДДПУ імені Івана Франка» (<https://cutt.ly/0oRRAZI>, п. 27, с. 8) та є декларативними, повністю повторюючи п. 28 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)». Це, а також відсутність практики зарахування таких результатів навчання може вказувати на формальний підхід ЗВО до цієї процедури. Згадане у «Відомостях про самооцінювання» «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (с. 9) на офіційному сайті відсутнє.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Чинне у ЗВО «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у ДДПУ імені Івана Франка» (<https://cutt.ly/6aLKw4W>) затверджене 11.03.2020, хоча у «Відомостях про самооцінювання» вказано, що воно відсутнє. Практики реалізації положення ще не було. «Положення» передбачає процедуру створення за заявою здобувача предметної комісії, «розгляд наданих здобувачем документів та/або його підсумкове оцінювання у формі екзамену з навчальної дисципліни» (п. 2.8, с. 3) згідно з процедурою. Тож загалом правила є чіткими, зрозумілими та доступними. «Положення» передбачає, що «визнаються результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти обсягом не більше 10% від загального обсягу певної ОНП» (п. 2.5, с. 3). При обсязі ОНП 240 кредитів, цей показник може сягати 24 кредитів або 65% від обсягу освітньої складової ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Позитивними практиками під час реалізації ОНП є намагання враховувати особливості спеціалізації під час вступного випробовування та розроблена процедура зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкими сторонами ОНП є відсутність оцінювання загальнофілологічної та наукової підготовки претендентів та відсутність чіткої процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти. Рекомендуємо: 1. Передбачити у програмі вступного випробовування на ОНП оцінювання загальнофілологічної підготовки претендента відповідно до спеціальності 035 Філологія. 2. Передбачити в правилах прийому до аспірантури оцінювання готовності претендента до наукової діяльності (наприклад, у формі презентації дослідницької пропозиції). 3. Розробити чітку процедуру визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та наукових установах, для здобувачів вищої освіти третього рівня. 4. Переглянути норму обсягу результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, які можуть бути визнані ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОНП загалом відповідає вимогам критерію. Незначні недоліки можуть бути усунуті в робочому порядку.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

На інституційному рівні форми та методи освітньої діяльності врегульовано п. 4 «Положення про організацію освітнього процесу в ДДПУ імені І.Франка» (<https://cutt.ly/2oRYcTM>), відповідно до якого організаційними формами навчального процесу є: навчальні заняття, самостійна робота, виконання індивідуальних завдань, практична підготовка, контрольні заходи. На ОНП «Філологія (українська мова)» навчальні заняття проходять у формі лекцій, лабораторних, практичних, семінарських занять. Самостійна робота охоплює групову та індивідуальну форми. Наукове керівництво аспірантами відбувається через консультування. Аналіз таблиці з «Відомостей про самооцінювання», змісту ОНП, робочих програм обов'язкових та вибіркового ОК (<https://cutt.ly/7p3kMUU>) виявив загалом сприятливі для досягнення ПРН форми і методи навчання і викладання, обрання яких зумовлено специфікою підготовки докторів філософії. Водночас викликає застереження превалювання в таблиці з такого методу навчання, як ІКТ (інформаційно-комунікаційні технології), реалізація якого для більшості ОК видається проблемною через відсутність спеціального МТЗ (за таблицею 1). Варто вказати на підміну понять «форма навчання» / «метод навчання» в робочих програмах деяких навчальних дисциплін («Українське мовознавство в системі наукових парадигм», «Методологія дисертаційних досліджень», «Когнітивна лінгвістика», «Проблеми української дериватології», «Українська акцентологія»). Зауважимо також, що встановлення вимірних ознак цього підкритерію було ускладнене відсутністю кореляції у формулюванні ПРН безпосередньо в ОНП (2019) та в робочих програмах дисциплін. Наукова складова ОНП організована відповідно до традиційних форм та методів наукового співробітництва, яке, на думку викладачів та аспірантів, є дієвим. Зокрема, аспірантка С. Сеньків, як і її попередниці, позитивно схарактеризували систематичні консультації з науковими керівниками та фахівцями зі спеціальності. Під час онлайн-бесід було підтверджено прагнення до студентоцентризму як в освітній, так і науковій діяльності суб'єктів навчального процесу через врахування особистісних інтересів під час виконання індивідуальних завдань та вибір теми дисертації. Присутні на таких зустрічах викладачі та аспіранти надали переконливі відповіді щодо дотримання принципів академічної свободи під час реалізації як освітньої, так і наукової складової ОНП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформацію про цілі, зміст та програмні результати навчання, критерії оцінювання в межах ОК надано в робочих навчальних програмах дисциплін та в описах навчальних дисциплін, які є у вільному доступі на сторінці аспірантури ЗВО (<https://cutt.ly/Нр3JEAn>). Зі слів начальника навчально-методичного відділу Ю.Скварока, ЗВО працює над розробленням «Положення про силабуси», яке планують увести в дію на початку нового навчального року. Запровадження силабусів, на думку ЗВО, поліпшить комунікацію між викладачами та аспірантами щодо ПРН та процедури оцінювання. Під час розмови з аспірантами встановлено їхню обізнаність із програмними результатами, критеріями оцінювання, що засвідчує доступність, зрозумілість та вчасність надання їм такої інформації. Здобувачі вищої освіти також підтвердили, що викладачі доводять усю необхідну інформацію на початку вивчення кожного окремого курсу. Перешкод для отримання згадуваної інформації немає.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Стратегія розвитку ЗВО декларує поєднання освіти та науки пріоритетним напрямком діяльності ун-ту (<https://cutt.ly/yoREAdv>). Аналіз запитуваних документів та зустрічі з фокус-групами переконують у тому, що імплементація дослідницької компоненти в освітній процес є невіддільною складовою ОНП «Філологія (українська мова)». Контент загальних та фахових дисциплін («Управління науковими проєктами та реєстрація прав інтелектуальної власності», «Наукова комунікація англійською мовою», «Когнітивна лінгвістика» та ін.) містить новітні наукові погляди. Дисципліни професійної підготовки розроблені з урахуванням основних напрямків НДР ун-ту, які визначені наказом № 94 від 9 березня 2010 р., п. 4,5 (<https://cutt.ly/Dp39iR4>). Відповідно до цього документа кафедра української мови виконує (-ла) дві НДР: «Український мовний простір: етнолінгвістичний та функціональний аспекти» (2019-2023 рр., керівник – проф. П.В. Мацьків) та «Українська акцентуація: закономірності, тенденції» (2015-2019 рр., керівник – проф. В.М. Винницький). Наукові результати цих тем уведено до змісту робочих програм дисциплін ОНП «Філологія (українська мова)». До викладання на ОНП залучений керівник наукової школи «Акцентологія української мови, 1995 р. (державний реєстраційний номер 0113U001234) проф. В.М. Винницький. Під час онлайн-бесід ми пересвідчилися в прагненні НПП будувати навчальний процес аспірантів в контексті оновлених мовознавчих парадигм, розвивати критичне мислення здобувачів освіти, надаючи їм проблемні і дискусійні трактування мовних знаків і процесів (наприклад, проф. О.П. Кушник говорила про основоцентричний підхід в дериватології, проф. Я.П. Яремко вказував на антропоцентризм лінгвоперсоналогії, проф. П.В. Мацьків акцентував на когнітологічних здобутках сьогоденного мовознавства). Під час вивчення дисциплін передбачено виконання індивідуальних завдань із використання аспірантами низки проблемних і

дослідницьких методів. Впровадження результатів наукових досліджень викладачів та аспірантів в освітній процес відбувається під час науково-педагогічної практики. Отже, ЗВО має гарні практики імплементації наукових досліджень в освітній процес під час реалізації ОНП «Філологія (українська мова)», що позитивно впливає на підготовку аспірантів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У ЗВО діє «Положення про робочу програму навчальної дисципліни» (<https://cutt.ly/8p8qUT9>). Відповідно до п.1.8 цього «Положення» робоча програма обов'язково переглядається і перезатверджується на засіданні кафедри упродовж двох місяців з дня затвердження нової редакції освітньої програми. Оскільки ми схильні вважати ОНП «Філологія (українська мова)» новою програмою, уведеною в дію у вересні 2019 р., то і номенклатура робочих програм як документів, що фіксують зміст ОК, повинен корелювати з цією датою. Натомість ми констатуємо, що до справи було долучено робочі програми, розроблені в 2016 та в 2018 рр. (з-поміж них: «Філософія як досвід мислення», «Антропологічне мовознавство», «Когнітивна лінгвістика», «Методологія дисертаційних досліджень» та ін.). Думка представників ун-ту про виявлену невідповідність є відмінною від нашої, оскільки ЗВО трактує ОНП «Філологія (українська мова)» (2019) правонаступницею ОНП «Філологія» (2016). При цьому наголошуємо, що ОНП 2019 р. має принципово інші цілі, формовані компетентності та ПРН. Аналіз змістового наповнення долучених до справи чинних робочих програм дає підстави говорити про прагнення викладачів спиратися на наукові досягнення відповідної галузі («Управління науковими проєктами та реєстрація прав інтелектуальної власності», «Наукова комунікація англійською мовою»). Водночас, на жаль, робоча програма дисципліни «Методологія дисертаційних досліджень» не відображає задекларованих у «Відомостях про самооцінювання» змін щодо введення в лекційний матеріал питань про принципи академічної доброчесності в освітньому та науковому середовищі. Під час зустрічей було підтверджено, що викладачі, залучені для викладання та наукового консультування на цій ОНП, провадять самостійні наукові дослідження, є виконавцями НДР (<http://dspu.edu.ua/filol/ukrmova/>), проходять підвищення кваліфікації та міжнародні наукові стажування, беруть участь у міжнародних конференціях, що дає змогу використовувати набутий досвід і знання під час укладання робочих програм навчальних дисциплін.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтеграція до міжнародного науково-освітнього простору є пріоритетним завданням у концепції розвитку ЗВО (<https://cutt.ly/yoREAdv>). В ун-ті працює відділ міжнародних зв'язків, на вебсторінці якого зазначено закордонних партнерів (60 зарубіжних закладів). Відділ комунікує з аспірантами через електронну пошту та соціальні мережі, надаючи актуальну інформацію про стипендіальні пропозиції, конкурси, програми і гранти, яка також міститься у вільному доступі на сайті (<https://cutt.ly/up8hNL2>). Присутня на зустрічі начальник відділу міжнародних зв'язків запевнила нас в готовності надавати необхідну консультативну допомогу в проєктуванні заявок на академічний обмін, участь у міжнародних грантах тощо. З-поміж наданих партнерських угод за програмою Еразмус+ лише одна була орієнтована на PhD рівень (Торунський ун-т). За словами представників ЗВО, аспіранти ОНП «Філологія (українська мова)» поки що не набули достатнього досвіду в реалізації партнерських угод. Водночас під час бесід, зокрема із проф. І. Набитовичем, була засвідчена співпраця кафедри української мови з українознавчим науковим осередком Люблінського університету імені Марії Кюрі-Скłodовської, формалізована консультаціями, участю в міжнародних конференціях, публікаційною допомогою. Отже, ми констатуємо активну позицію ЗВО щодо інтернаціоналізації освіти загалом і водночас низьку активність аспірантів та викладачів ОНП «Філологія (українська мова)» щодо поширення практик академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: Імплементація новітніх досягнень мовознавчої науки в навчальний процес аспірантів. Прагнення розвивати зв'язки із закордонними університетами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: Відсутність робочих програм окремих навчальних дисциплін, розроблених відповідно до нової ОНП «Філологія (українська мова)» 2019 р. Невідповідність задекларованих методів навчання реальним умовам їхнього втілення. Рекомендуємо: 1. Активізувати діяльність аспірантів та викладачів ОНП щодо інтернаціоналізації освітньої діяльності. 2. Налагодити системний контроль за своєчасним виданням/ редакцією робочих програм навчальних дисциплін підготовки докторів філософії.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОНП загалом відповідає вимогам критерію. Виявлені недоліки можуть бути усунені до наступної перевірки.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контролю та критерії оцінювання в ЗВО регламентовані «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/2oRYcTM>), «Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» (<https://cutt.ly/ooRRAZI>), «Положенням про контроль та оцінювання навчальних досягнень осіб, що здобувають вищу освіту ступеня доктора філософії...» (<https://cutt.ly/EoRTKmP>), «Положенням про атестацію здобувачів ступеня доктора філософії» (<https://cutt.ly/8oRTltc>). Відповідно до цих документів формами контролю є поточний (усне, письмове або письмово-усне опитування, комп'ютерне тестування, колоквиум, захист лабораторних робіт, оцінювання виступів на семінарських заняттях, участь у ділових чи імітаційних іграх тощо) та семестровий (екзамен, залік, диференційований залік). У ЗВО системно впроваджені 2 форми поточного контролю самостійної роботи: групова самостійна робота та виконання індивідуальних завдань. Під час зустрічей ми не отримали чітких роз'яснень щодо змісту групової самостійної роботи. Індивідуальні завдання з фахових дисциплін оцінюються здебільшого в 10 балів і передбачають підготовку реферативного повідомлення або публікацію тез. Практичне втілення такої роботи в публікаціях аспірантів в обсязі, передбаченому ОНП, відсутнє. Підсумковий контроль відповідно до чинних документів проводиться в усно-письмовій формі. ЗВО надає зразки екзаменаційних білетів із дисциплін «Філософія як досвід мислення», «Українське мовознавство в системі наукових парадигм», «Англійське академічне письмо». Жоден з них не містить критеріїв оцінювання із зазначенням вагового коефіцієнту питання. Викликає засторогу датування білетів (листопад, березень), що протирічить п. 3.4 «Положення...» (<https://cutt.ly/EoRTKmP>), за яким критерії оцінювання результатів навчання аспіранта затверджує кафедра на першому в навчальному році засіданні. Критерії оцінювання різних видів робіт та завдань для поточного і підсумкового контролю відсутні також у РПНД. Проміжна атестація як контрольний захід в розрізі наукової складової ОНП відбувається відповідно до індивідуального плану наукової роботи. Надані індивідуальні плани аспірантів, витяги з протоколів кафедри засвідчують прозорість та належне документування проміжної атестації. Проміжна атестація є багаторівневою (науковий керівник, кафедра, вчена рада факультету), що упереджує необ'єктивність та запобігає конфлікту інтересів. Надана анкета не містить запитань про рівень задоволеності формами контрольних заходів та системою оцінювання з різних дисциплін ОНП. Водночас під час зустрічі аспіранти вказали на вільний доступ до інформації щодо форм та критеріїв оцінювання контрольних заходів, засвідчили їхню чіткість, зрозумілість та обізнаність з ними. Цю інформацію аспіранти отримують безпосередньо від викладачів. Під час зустрічі проф. Л. Оршанський зауважив, що перед сесією змінив передбачену РПНД «Актуальні проблеми сучасної педагогіки та психології» форму контролю «співбесіда з лектором» на тести.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

На момент написання звіту та складання «Відомостей про самооцінювання» Стандарт вищої освіти третього освітньо-наукового рівня за спеціальністю 035 «Філологія» не затверджений. Відповідно до статті 6 Закону України «Про вищу освіту» атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти чи наукової установи, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. ОНП «Філологія (українська мова)» передбачає саме таку форму атестації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів проєктуються на основі зазначених вище положень, які на інституційному рівні визначають права та обов'язки кожного учасника освітнього процесу. Аспіранти обізнані із цими правилами та свідомі їх дотримання. Об'єктивність оцінювання ґрунтується на рівних умовах (форма проведення контролю та його тривалість, місце проведення). Водночас під час онлайн-зустрічей із викладацьким складом було з'ясовано, що правила проведення підсумкового оцінювання не завжди суворо дотримані, відбувається заміна однієї форми контролю іншою. Процедури оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження регламентовані «Положенням про контроль та оцінювання навчальних досягнень осіб, що здобувають вищу освіту ступеня доктора філософії в аспірантурі та поза аспірантурою в ДДПУ ім. І. Франка» (<https://cutt.ly/EoRTKmP>). Під час інтерв'ю ми встановили, що загалом здобувачі знайомі з порядком оскарження результатів контрольних заходів, їх повторного проходження. За час існування ОНП випадків оскарження результатів оцінювання, сумнівів в об'єктивності екзаменаторів, що потребувало б застосування відповідних процедур для врегулювання конфлікту інтересів, не зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

На інституційному рівні основні принципи академічної доброчесності відображено в «Кодексі академічної доброчесності ДДПУ ім. І. Франка» (<https://cutt.ly/Ram7OCa>), «Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних та кваліфікаційних роботах у ДДПУ ім. І. Франка» (<https://cutt.ly/Ram7ulH>), які є складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ЗВО. Основними інструментами роботи з метою протидії порушенням академічної доброчесності, зокрема щодо запобігання плагіату, є програмне забезпечення. З 2018 р. ЗВО має угоди з компаніями «Антиплагіат» (програма «Unicheck») та «Плагіат» (система «StrikePlagiarism»), що дозволило налагодити систематичну перевірку наукових робіт усіх учасників освітнього процесу на предмет текстових збігів. Аспіранти та викладачі ствердно говорили про популяризацію академічної доброчесності під час реалізації освітньої та наукової діяльності. Голова Ради молодих учених В. Льницький надав інформацію про те, що в університеті відбулася зустріч з І. Тихонковою (представником компанії Clarity в Україні), предметом якої була академічна доброчесність, зокрема в публікаційній активності. Водночас ми констатуємо, що під час роботи з «Відомостями про самооцінювання» були виявлені твердження, зміст яких стосується інших освітніх програм, спеціальностей та закладів вищої освіти, що може свідчити про недотримання принципів академічної доброчесності з боку ЗВО. Зокрема, було виявлено наступні твердження: «з окремих предметів літературного напрямку» (с.6), «надавати професійні консультації в галузі зарубіжної літератури» (с.10), «досліджень у галузі зарубіжної літератури» (с.10), «... навчальний процес із зарубіжної літератури» (с.10), «... у навчальний процес із зарубіжної літератури» (с.11), «... апеляційна комісія із числа провідних фахівців академії відповідного профілю» (с.13), «... провідних методистів та науковців у галузі літератури» (с.17), «... інноваційні підходи до навчання фізичних дисциплін» (с.21), «Аспіранти мають повний доступ до ... лабораторій (лабораторія методики професійного навчання та профорієнтації, майстерень та комп'ютерних класів кафедри технологічної та професійної освіти» (с.21), «участь у наукових семінарах кафедри технологічної та професійної освіти» (с.21), згадки про нормативні документи (с. 9) та наукові заходи (с. 21), які відсутні в ЗВО. Під час онлайн-зустрічей ми неодноразово піднімали це питання перед гарантом ОНП і менеджментом ЗВО. Гарант ОНП П.В. Мацьків визнав виявлені порушення і кваліфікував їх як технічні огріхи через залучення до написання «Відомостей» причетних до ОНП викладачів. Отже, загалом ЗВО має зрозумілу політику, визначені стандарти і коректні процедури дотримання академічної доброчесності. Однак виявлені у «Відомостях про самооцінювання» неправдиві твердження змушують говорити про непослідовність імплементації в академічне середовище принципів академічної доброчесності як невід'ємної частини внутрішньої корпоративної культури.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Належний рівень регламентувального забезпечення організації контрольних заходів та здійснення оцінювання ПРН в межах освітнього та наукового складників ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Непослідовність імплементації принципів академічної доброчесності в академічне середовище. Розмитість критеріїв підсумкового оцінювання. Відсутність в РПНД критеріїв оцінювання різних форм роботи та завдань для поточного і підсумкового контролю. Відсутність практики опитування здобувачів щодо зрозумілості критеріїв оцінювання. Рекомендуємо: 1. Переглянути форми організації самостійної роботи з урахуванням рівня вищої освіти та контингенту здобувачів. 2. Продумати більш прозору систему критеріїв поточного і підсумкового оцінювання, формалізовану конкретними видами робіт та ваговими коефіцієнтами із зазначенням останніх у робочих програмах

чи силабусах. 3. Поширювати внутрішню політику академічної доброчесності на всіх рівнях організації освітньої діяльності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Виявлені недоліки, особливо в підкритерії 5.4 щодо дотримання політики академічної доброчесності, не дають змоги встановити належну відповідність цього критерію.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації освітньої компоненти ОНП «Філологія (українська мова)» та керівництва аспірантами, є цілком достатньою для досягнення визначених цілей та ПРН. Аналіз інформації в таблиці 2 на предмет відповідності викладачів ОК дає підстави констатувати кореляцію академічної та професійної кваліфікації зі змістом дисциплін, що викладаються. Освітній процес на ОНП забезпечують 12 викладачів: проф. М.В. Савчин, проф. Л.В. Оршанський, доц.Т.П. Кобильник, доц. І.В. Гадзаман, доц. Н.Є. Коваль, доц. О.В. Коляса, проф. О.П. Кушлик, проф. Я.П. Яремко, доц. М.С. Стечик, проф. В.М. Винницький, проф. П.В. Мацьків, проф.В.С. Возняк. Академічну кваліфікацію викладачів підтверджено дипломами про вищу освіту та науковий ступінь, публікаційною активністю. Більшість НПП мають значний досвід практичної діяльності. Достовірність поданої інформації була підтверджена на онлайнових зустрічах з викладачами та гарантом ОНП. Крім того, критичний аналіз наукового середовища кафедри української мови (відповідно до наукових профілів викладачів на офіційному вебсайті та наданої ЗВО інформації про якісний склад кафедри в розрізі виконання п.30 Ліцензійних умов) схиляє до думки про можливість ширшого залучення викладачів до ОНП як за рахунок урізноманітнення вибіркової компоненти, так і розширення наукової проблематики дисертаційних робіт майбутніх аспірантів. Науковий потенціал 4 докторів філологічних наук та 11 кандидатів філологічних наук, доцентів (всі вони є українцями) видається більше, ніж достатнім, для створення якісного контенту ОНП «Філологія (українська мова)». За результатами опитування аспірантів, в якому брали участь 3 респонденти (у тому числі 2 – із попередньої ОНП), ми констатуємо, що 2 респонденти цілком погоджуються з тим, що більшість предметів викладаються доступно та зрозуміло, викладачі із захопленням викладають свій предмет, є ентузіастами свої справи. Такі дані цілком ймовірно можуть свідчити про досягнення ПРН навчання. Під час онлайн-зустрічі ми переконалися в правдивості таких тверджень, оскільки аспіранти схвально відгукувалися про рівень викладацької майстерності задіяних на ОНП викладачів. На основі викладеного можемо стверджувати, що рівень кадрового складу цілком задовольняє вимоги ОНП в реалізації її освітньої та наукової компонент.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Кваліфікаційні вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад зазначені в «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ДДПУ ...» (<https://cutt.ly/zabkSx4>). П. 3 цього документа визначає вимоги до претендентів на різні науково-педагогічні посади: освіта, стаж роботи, науковий ступінь, вчене звання, відповідність профілю кафедри та дисципліни, публікаційна наукова та навчально-методична активність. Процедура конкурсного добору є прозорою і містить усі необхідні етапи: оголошення про вакантну посаду, подання заяв, попереднє обговорення кандидатур на трудовому колективі відповідної кафедри, оцінка рівня професійної кваліфікації після відкритого заняття, розгляд справ претендентів на конкурсній комісії, обрання претендента таємним голосуванням на вченій раді факультету та ун-ту. Прозорість такої процедури була підтверджена завідувачем відділу кадрів ЗВО під час зустрічі. Водночас варто зупинитися на наступному. У «Відомостях про самооцінювання» зазначено, що попереднє обговорення кандидатур відбувається за участю гаранта ОП та членів групи забезпечення спеціальності. На жаль, у нормативних документах такий підхід не знайшов належної фіксації через невизначеність статусу гаранта ОП. Під час зустрічі з начальником навчально-методичного відділу Ю. Сквароком це питання неодноразово актуалізовалося. Можемо ствердно говорити про позитивну динаміку в розумінні ключової ролі гаранта ОНП із чітко встановленими правами та обов'язками. За словами менеджменту ЗВО, до чинних положень вже восени будуть внесені зміни, які стосуватимуться повноважень гаранта ОП задля визначення інституційної ролі гаранта в успішній реалізації ОП. Конкурсний добір викладачів враховує також рейтингове оцінювання НПП, яке відбувається відповідно до «Положення про щорічне рейтингове оцінювання роботи НПП...» («<https://cutt.ly/mabQd8T>»). Рейтинг викладача формують показники параметричної

оцінки його наукової, навчальної та організаційної роботи; вони є у вільному доступі на сайті ун-ту (<https://cutt.ly/mamzikw>) Отже, загалом процедура конкурсного добору викладачів є прозорою. ЗВО створив необхідне підґрунтя для визначення професіоналізму викладачів із подальшим залученням їх до якісної реалізації ОНП «Філологія (українська мова)».

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Позиція ЗВО щодо залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу є такою: ун-т готує аспірантів для подальшого працевлаштування на кафедрі української мови. Ця думка є природною в процесі підготовки докторів філософії, однак вона видозмінює функціональну роль такої групи стейкхолдерів, як роботодавці, зокрема і на цій ОНП. Під час зустрічей ми переконалися, що залучення зовнішніх роботодавців безпосередньо до навчального процесу підготовки докторів філософії за ОНП «Філологія (українська мова)» не є пріоритетним. Натомість співпраця з роботодавцями в контексті реалізації наукового складника є цілком реальною і перспективною. Так, запрошений на онлайн-зустріч в якості роботодавця проф. І. Набитович засвідчив динамічну співпрацю кафедри української мови та Люблінського університету імені Марії Кюрі-Скłodовської, реалізовану в спільних молодіжних проєктах, націлених на обмін науковою інформацією, участь у конференціях, спільних публікаціях тощо. Така форма співпраці з роботодавцями в контексті реалізації підготовки докторів філософії є цілком прийнятною, оскільки створює дієві механізми залучення аспірантів до наукової філологічної спільноти, розширює публікаційні можливості та створює дієвий майданчик для обміну дослідницькими практиками. Варто вказати на те, що на зустріч із роботодавцями були запрошені зовнішні стейкхолдери: проректор з навчально-методичної роботи Львівської академії друкарства Я.М. Угрин та заступник директора з навчальної роботи Дрогобицького механіко-технологічного коледжу П.М. Ренжин. Вони схвально відгукувалися про випускників попередніх років, які працюють в їхніх закладах, акцентували на розвиненості їхніх професійних компетентностей та сформованості соціальних навичок. Можемо стверджувати про проєкційну зацікавленість зовнішніх роботодавців у випускниках ОНП «Філологія (українська мова)», яку, на нашу думку, варто трансформувати в прогресивну творчу співпрацю в майбутньому.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО розглядає потенційних професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців, що можуть долучатися до аудиторних занять, з кола науково-педагогічних працівників ун-ту. ЗВО керується Постановою КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», в якій зазначено, що аудиторні заняття із здобувачами наукового ступеня доктора філософії проводять найдосвідченіші викладачі відповідної спеціальності. Оскільки ЗВО має достатній людський ресурс для викладання навчальних дисциплін, передбачених ОНП, то він не вбачає за необхідне залучення зовнішніх експертів галузі в цьому контексті. Така позиція ЗВО є цілком природною з огляду на специфіку підготовки докторів філософії. Однак у межах реалізації партнерських угод (як внутрішньоукраїнських, так і закордонних) майбутня та очікувана практика гостьових лекцій, майстер-класів, тренінгів від провідних філологів-україністів є цілком реальною.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Під час онлайн-експертизи ми отримали підтвердження того, що ЗВО створює сприятливі умови для професійного розвитку викладачів. Основну увагу ун-т приділяє підвищенню кваліфікації викладачів, яку регламентує «Положення про підвищення кваліфікації НПП працівників ДДПУ імені Івана Франка та у ДДПУ імені Івана Франка» (<https://cutt.ly/OoREdsv>). Відповідно до Колективного договору ДДПУ імені Івана Франка на 2017-2020 роки (<https://cutt.ly/Wab9W7J>) ЗВО забезпечує навчання працівників (раз на п'ять років) зі збереженням середньої заробітної плати. Позитивною є практика проходження підвищення кваліфікації викладачів, задіяних на ОНП «Філологія (українська мова)», як у провідних навчальних закладах України (Львівський національний ун-т імені Івана Франка, Національний ун-т «Львівська політехніка», Національний педагогічний ун-т імені М.П. Драгоманова, Кам'янець-Подільський національний ун-т імені Івана Огієнка), так і в академічних наукових установах (Інститут української мови НАН України). За твердженням менеджменту ЗВО, викладачі мають можливість брати участь у програмах міжнародної академічної мобільності в межах підписаних партнерських угод. Із-поміж викладачів ОНП «Філологія (українська мова)» такою можливістю скористався проф. М.В. Савчин, пройшови двотижнєве стажування в Університеті Марії Кюрі-Скłodовської (Польща, м. Люблін). Професійному розвитку викладачів сприяють також внутрішні програми. Зокрема під час зустрічі доц. І.В. Гадзаман підтвердив наявність у ЗВО програм розвитку інформаційної грамотності викладачів, які створили належне підґрунтя для організації навчання під час дистанційного навчання. Отже загалом ЗВО проводить системну політику щодо створення належних умов професійного зростання через власні програми та партнерські угоди з освітніми та науковими закладами країни та зарубіжжя.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності є різновекторною і охоплює як матеріальні, так і моральні заохочення. Колективний договір ДДПУ імені Івана Франка на 2017-2020 роки (<https://cutt.ly/Wab9W7J>) містить Додаток 4 «Положення про порядок встановлення та надання працівникам ДДПУ імені Івана Франка надбавок, доплат, матеріальних допомог та інших грошових винагород» та Додаток 5 «Положення про преміювання працівників ДДПУ імені Івана Франка», які визначають різні види наукових, навчальних та організаційних робіт, зразкове виконання яких є підставою для матеріального заохочення. В ун-ті працює нагородна комісія, яка висуває викладачів до нагородження відомчими заохочувальними відзнаками Міністерства освіти і науки України, грамотами і подяками обласного, міського та університетського рівнів. Під час зустрічей з менеджментом ЗВО та викладачами ми засвідчилися в дієвості вказаних вище документів, отримавши ствердні відповіді про преміювання та заохочення. Отже, можемо стверджувати про належну організацію стимулювання розвитку викладацької майстерності як в моральних, так і матеріальних вимірних показниках.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОНП. Сприяння професійному розвитку викладачів як через власні програми підвищення кваліфікації, так і у співпраці з провідними навчальними та науковими установами України; Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість залучити кращих фахівців та забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендуємо продумати форми творчої співпраці із зовнішніми роботодавцями, професіоналами-практиками, експертами галузі в контексті залучення їх до освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП та діяльність за нею загалом відповідають визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічна база, що забезпечує ОНП, представлена достатньою кількістю власних навчальних приміщень ЗВО (зокрема, лекційні аудиторії, кабінети, наприклад, кабінет франкознавства), комп'ютерними класами, обладнаними необхідною технікою (комп'ютери, принтери, сканери, мультимедійні проектори тощо), бібліотекою філологічного факультету, читальним залом університетської бібліотеки. Під час навчання або дослідницької діяльності аспіранти мають змогу використовувати можливості університетської бібліотеки (<https://bit.ly/3h1UYc>): доступ до мережі Інтернет, електронний каталог навчальної й наукової літератури, періодичних видань, університетський репозитарій, а також доступ до баз Scopus та Web of Science. Бібліотечний фонд за спеціальністю відповідає потребам спеціальності, ЗВО передбачено передплату фахових журналів (наприклад, науково-теоретичний журнал Інституту української мови НАН України «Українська мова» та «Мовознавство», науково-теоретичний журнал Інституту мовознавства ім. О.О. Потебні та українського мовно-інформаційного фонду НАН України), словників, довідників тощо. Ми переконалися, що фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОНП забезпечують досягнення визначених цілей та ПРН. Надані ЗВО результати анонімного опитування свідчать про задоволеність аспірантів матеріально-технічною базою та навчально-методичним забезпеченням ОНП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У результаті інтерв'ювання аспірантів, НПП, адміністративного й допоміжного персоналу ми пересвідчилися, що ЗВО дійсно забезпечує усім учасникам освітнього процесу безоплатний доступ до наявної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОНП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпека освітнього середовища для життя й здоров'я здобувачів вищої освіти передбачена «Колективним договором Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка на 2017-2020 роки» (<https://bit.ly/2WFB2tT>), відповідно до якого, у ЗВО функціонує служба з охорони праці, яка здійснює вступний, первинний та повторний інструктаж з охорони праці для науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти. Колективним договором передбачено видатки для фінансування профілактичних заходів з охорони праці. Приміщення ЗВО відповідають чинним санітарним нормам і правилам. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Дрогобицькому державному педагогічному університеті» (<https://bit.ly/2BjJaZM>), безпеку психічного здоров'я здобувачів вищої освіти ЗВО намагається забезпечити виховною роботою, серед пріоритетних напрямів якої «фізичне, духовне та психічне загартовування», основних функцій – «створення позитивного морально-психологічного клімату в колективі», а серед традиційних форм – «психологічні консультації». Відповідно до практики ЗВО ці завдання вирішуються з допомогою інституту кураторства. Однак на третьому рівні вищої освіти цю функцію фактично виконують наукові керівники здобувачів. Для надання зокрема й психологічної допомоги здобувачам вищої освіти ЗВО організував роботу телефонної гарячої лінії (<https://bit.ly/2WErsra>). Освітнє середовище в ЗВО організовується з урахуванням можливостей технологізації освітнього процесу та орієнтацією на формування конкурентоздатного й ефективного випускника. Опитування аспірантів демонструє їхнє задоволення рівнем комп'ютеризації освітнього процесу. Для виявлення й врахування потреб й інтересів здобувачів вищої освіти ЗВО проводить консультації з органами студентського самоврядування, періодичні опитування, зустрічі зі здобувачами.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня підтримка (оформлення індивідуального плану навчання, ознайомлення з розкладом занять і заліково-екзаменаційної сесії тощо) аспірантам надається відділом аспірантури, докторантури та наукової роботи Університету. Організаційна підтримка здобувачам вищої освіти надається відділом аспірантури, докторантури та наукової роботи Університету, бухгалтерією та відділом кадрів (отримання довідок, інформування про оплату за навчання й гуртожиток тощо). ЗВО надає можливість замовляти довідки онлайн на офіційному вебсайті (<https://bit.ly/3fMRHmY>). Інформаційна підтримка включає інформування аспірантів з освітніх і позаосвітніх питань. На сайті ЗВО у вільному доступі знаходиться уся необхідна для здобувачів вищої освіти інформація, додатково ЗВО інформує й комунікує зі студентами у мережах Facebook (<https://bit.ly/3ePuoJg>), Telegram (<https://bit.ly/32BB6i5>) та Instagram (<https://bit.ly/2WFwdRp>). Консультативна й соціальна підтримка ЗВО полягає у сприянні працевлаштування аспірантів, зокрема, шляхом організації прямих контактів між аспірантами та роботодавцями, надання інформації про можливість тимчасового працевлаштування під час навчання, під час канікул (<https://bit.ly/2WWbmtpt> та <https://bit.ly/2WGsRO3>), організації ярмарку вакансій (<https://bit.ly/3eNqQ8M>) тощо. Також відділ соціальної роботи та молодіжної політики, первинна профспілкова організація студентів та аспірантів проводять вивчення соціального стану здобувачів вищої освіти, сприяють наданню матеріальної допомоги аспірантам пільгових категорій, опікуються багатодітними аспірантами та сиротами, здійснюють контроль за організацією поселення в гуртожитки. Результати опитування свідчать, що аспіранти активно долучені до інформаційного простору ЗВО та отримують з нього усю необхідну інформацію. Рівень задоволеності аспірантів освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою з боку ЗВО у наданих результатах опитувань не відображений.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО сприяє створенню умов для реалізації права на освіту для осіб з особливими потребами, наприклад, застосовуючи альтернативні форми навчання (індивідуальна форма навчання). Окрім того, серйозність намірів ЗВО щодо створення інклюзивних умов навчання демонструє наданий план-графік проведення робіт щодо забезпечення доступності до будівель (навчальних корпусів та гуртожитків) для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (орієнтований термін реалізації – 2020/2021 навчальний рік). Додатково ЗВО передбачив допомогу

особам з обмеженою рухливістю черговими в корпусі. За необхідності викладач може консультувати таку категорію здобувачів вищої освіти індивідуально, зокрема з використанням Інтернет-ресурсів. Встановлено, що за цією ОНП особи з особливими освітніми потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з дискримінацією та сексуальними домаганнями, містяться у «Положенні про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями в Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка» (<https://bit.ly/32QzD7Z>). Реалізацією політики і норм, що містяться у положенні, займається Комісія з попередження і боротьби з дискримінацією та сексуальними домаганнями, яка не тільки проводить роз'яснювальну роботу, надає інформаційно-консультативну допомогу членам академічної спільноти, а й отримує й розглядає скарги щодо фактів дискримінації або сексуального домагання. Комісія складається з представників трудового колективу та здобувачів вищої освіти. Процедури розгляду скарг та вирішення конфліктних ситуацій зазначеного типу наперед визначені та формалізовані. Окрім регулярного інформування здобувачів вищої освіти щодо ознак корупції ЗВО реалізує певні заходи щодо запобігання та виявлення корупції, наприклад, забезпечує роботу уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції, яка здійснює свою діяльність відповідно до «Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (<https://bit.ly/2ZML7Hn>). Під час проведення семестрового контролю аспіранти можуть скористатися «Гарячою лінією» та повідомити про факт корупційних дій учасників освітнього процесу. Важко перевірити послідовність дотримання зазначених політик і процедур, оскільки, за свідченнями усіх стейкхолдерів, на цій ОНП не виникало досі жодної конфліктної ситуації.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Достатній рівень матеріально-технічної бази та навчально-методичного забезпечення ОНП. Освітнє середовище назагал є безпечним для життя і здоров'я аспірантів. ЗВО загалом надає необхідний рівень освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки аспірантам. ЗВО демонструє рішучі дії щодо вдосконалення освітнього середовища для безпеки й комфорту потенційних осіб з особливими освітніми потребами. Наявні чітка і зрозуміла політика та процедури щодо вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з дискримінацією або сексуальним домаганням.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Проведені анонімні опитування лише частково репрезентують інтереси й потреби здобувачів. Рекомендуємо вдосконалити методику опитування аспірантів, зокрема включати додаткові питання щодо задоволеності аспірантів рівнем безпеки освітнього середовища, щодо врахування їхніх думок під час організації освітнього середовища тощо. Рекомендуємо створити окрему службу психологічної допомоги, адже наявних заходів щодо забезпечення психологічного здоров'я здобувачів у сучасних умовах, як видається, недостатньо. Рекомендуємо розглянути можливість функціонування гарячої лінії не лише під час сесії, а впродовж усього навчального року. Рекомендуємо розробити та запровадити формалізовані процедури вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією, оскільки, як видається, функціонування однієї гарячої лінії є недостатнім.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОНП загалом відповідає Критерію 7. Наявні зауваження не є критичними та можуть бути усунені ЗВО у короткі терміни.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП, які регламентуються «Положенням про освітньо-наукову програму третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка» (<https://bit.ly/2OSdTA1>) та «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка» (<https://bit.ly/2WLRKYH>). Це також підтверджують надані ЗВО документи, як-от витяг з протоколу №7 засідання вченої ради Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (від 21 травня 2020 року), розпорядження №7 ректорки від 16.01.2020 «Про деякі питання проведення засідань вченої ради Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка», протокол засідання вченої ради ЗВО №7 від 21 травня 2020 року (<https://bit.ly/2CFvfO7>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

За результатами аналізу наданих документів та інтерв'ювання здобувачів вищої освіти та представників органів студентського самоврядування, профспілки студентів і аспірантів, ради молодих вчених, наукового товариства студентів і аспірантів установлено, що здобувачі вищої освіти загалом залучаються до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості. Безпосередня участь аспірантів у перегляді ОНП відбувається у форматі усних консультацій з науковим керівником та гарантом ОНП, зустрічей аспірантів з адміністрацією ЗВО, участі в обговоренні ОНП під час засідань кафедри (що додатково підтверджено витягом з протоколу №3 від 03 березня 2020 року засідання кафедри української мови), включенням аспірантів до робочої групи з оновлення ОНП (наприклад, аспірантка Ліщота М.В. (з ОНП 2016 р.) брала участь у розробці ОНП «Філологія (українська мова)» та її оновленні в червні 2020 року, <https://bit.ly/39dhRfY>), а також у форматі анкетування щодо якості ОНП та окремих її компонентів (<https://bit.ly/3fSj3bt>). Опосередковано аспіранти залучені до процесів перегляду освітніх програм та інших процедур забезпечення їхньої якості через виборних з-поміж аспірантів членів вченої ради ЗВО, голову Ради молодих вчених, який за посадою є членом вченої ради. Позиція аспірантів під час останнього перегляду ОНП була врахована, зокрема було збільшено кількість кредитів на ОКП2 «Науково-педагогічна практика» з 3 до 6, а також суттєво розширено перелік дисциплін вільного вибору аспірантів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Як зазначено у відомостях про самооцінювання, головним роботодавцем для аспірантів цієї ОНП є власне Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, оскільки переважна більшість випускників працевлаштовується саме тут. Водночас, під час інтерв'ювання роботодавців установлено, що випускники аспірантури за напрямком філології вже багато років працевлаштовуються у інших закладах освіти, зокрема у Дрогобицькому механіко-технологічному коледжі (наприклад, Р. Яцків, 2015-2019 рр. навчання) та Українській академії друкарства (Т. Ботвин). Представники цих закладів освіти як потенційні роботодавці та партнери періодично беруть участь у перегляді ОНП, проте це відбувається у форматі обговорень ОНП та її компонентів, консультацій щодо потреб роботодавців, а також аналізу закордонного академічного досвіду.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Акредитація цієї ОНП є первинною, перший випуск здобувачів вищої освіти третього рівня за цією ОНП відбудеться у 2020 році. Водночас, ЗВО практикує збирання та врахування інформації щодо траєкторій працевлаштування аспірантів-випускників за допомогою телефону та соціальних мереж. Відповідальним за цей напрям є відділ аспірантури, докторантури та наукової роботи.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЗВО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОНП та освітній діяльності з її реалізації, що підтверджується врахуванням у нещодавно затвердженій редакції ОНП (<https://bit.ly/39dhRfY>) зауважень аспірантів щодо недостатньої кількості кредитів для науково-педагогічної практики та обмеженого переліку дисциплін на

вибір. Ще одним з недоліків ОНП, які виявила система забезпечення якості освіти ЗВО, є відсутність силабусів навчальних дисциплін. Наразі ЗВО працює над усуненням цього недоліку.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП «Філологія (Українська мова)» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти є первинною. Потребують осмислення також зауваження і рекомендації, які висловлені під час акредитацій ОП за іншими спеціальностями та рівнями освіти і стосуються інституційних рівнів діяльності ЗВО.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Аналіз відомостей, наданих документів, інтерв'ювання різноманітних фокус-груп свідчить про активне формування культури якості в академічній спільноті ЗВО. Це знаходить вияв у обізнаності усіх учасників освітнього процесу щодо політик і процедур забезпечення якості освіти, відповідальному ставленні всіх представників академічної спільноти до проблем академічної доброчесності, студентоцентрованого навчання, дотримання принципів якості освіти тощо. Представники ЗВО, гарант, НПП усвідомлюють наявні недоліки ОНП та демонструють готовність їх усунути, а також системно і періодично оновлювати й модернізувати її зміст.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЗВО дотримується чітких процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Здобувачі вищої освіти безпосередньо й опосередковано залучені до процесу періодичного перегляду ОНП, їхньої думки дослухаються під час оновлення змісту ОНП. Під час перегляду ОНП були враховані пропозиції стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкою стороною є відсутність формалізованого процесу залучення роботодавців до періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення якості освіти. Рекомендуємо: 1. Формалізувати процес регулярного залучення роботодавців до періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення якості освіти (наприклад, створити Раду роботодавців ОНП). 2. Запровадити практику регулярного залучення випускників до перегляду ОНП, а також формалізувати цей процес. 3. Усунути недоліки в ОНП, виявлені внутрішньою системою забезпечення якості освіти ЗВО. 4. Враховувати результати акредитацій інших освітньо-наукових програм третього рівня за спеціальністю 035 Філологія, які відбудуться цього року, під час чергового перегляду цієї ОНП. 5. Активно популяризувати культуру якості освіти серед усіх членів академічної спільноти, зокрема шляхом проведення тематичних заходів, презентацій, публічних обговорень, круглих столів тощо. 6. На рівні нормативних документів деталізувати роль, права, обов'язки, повноваження гаранта ОНП у контексті процедур внутрішньої системи забезпечення якості освіти. 7. Збалансувати розподіл обов'язків і повноважень щодо здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти між відділом аспірантури, докторантури та наукової роботи та іншими структурними підрозділами, наприклад, Центром моніторингу якості освіти, Навчально-методичним відділом тощо.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОНП загалом відповідає Критерію 8. Виявлені зауваження й недоліки не є критичними, а отже, в контексті голістичного підходу в оцінюванні вважаємо можливим встановити відповідність ОНП Критерію 8 на рівні В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, регламентовані «Статутом Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (<https://bit.ly/32C4Kni>), «Правилами внутрішнього розпорядку Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (<https://bit.ly/3oHWCzp>), «Положенням про організацію освітнього процесу у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка» (<https://bit.ly/2BjJaZM>), «Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка» (<https://bit.ly/3orKCSl>), «Кодексом академічної доброчесності Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (<https://bit.ly/2BguFG7>), «Положенням про вивчення вибіркового дисциплін в аспірантурі та поза аспірантурою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (<https://bit.ly/3fMXPhv>) тощо. ЕГ пересвідчилася, що ці правила і процедури є доступними, чіткими, зрозумілими та дотримуються під час реалізації ОНП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект нової редакції ОНП (<https://bit.ly/39dhRfY>), затвердженої 30.06.2020 року, був не менше місяця до затвердження оприлюднений на офіційному вебсайті ЗВО (<https://bit.ly/3eLqEHt>) для громадського обговорення та отримання зауважень і пропозицій стейкхолдерів (зокрема, за допомогою електронної форми «Зауваження та пропозиції»).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному вебсайті ЗВО оприлюднено точну та достовірну інформацію про зазначену ОНП в обсязі, достатньому для інформування стейкхолдерів та суспільства (<https://bit.ly/3owljOP>), що додатково підтвердили аспіранти під час інтерв'ювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО на вебсайті оприлюднює усі необхідні документи, які регламентують освітній процес у ЗВО. У відкритому доступі розміщена уся необхідна інформація про ОНП та її складники, а також про наявні проекти ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендуємо покращити механізм отримання пропозицій від стейкхолдерів щодо удосконалення цієї ОНП, наприклад, зазначивши офіційну (електронну) адресу, на яку усі охочі могли би надсилати свої зауваження й пропозиції. Звертаємо увагу на необхідність оприлюднення на офіційному вебсайті ЗВО таблиці з пропозиціями й зауваженнями стейкхолдерів протягом 1 тижня після закінчення громадського обговорення проекту ОНП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом ОНП за критерієм «Прозорість та публічність» відповідає вимогам, виявлені недоліки не є суттєвими і можуть бути усунуті в робочому порядку.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Варіативна частина ОНП дає можливість аспірантам вибирати ОК, що відповідають їхнім науковим інтересам. Ці ОК викладаються в другому та третьому семестрах, коли аспірант вже визначився з темою дослідження. Зміст обраних аспірантами вибіркового ОК відповідає темам їхніх досліджень: С. Сеньків. «Структура і прагматика психологічних термінів у мовній картині світу Івана Франка» (обрано ОК «Методологія дисертаційних досліджень», «Проблеми української дериватології», «Лінгвокультурологія»). М. Ліщота. «Фразеологічний вияв релігійності в українській мові: лінгвокультурологічний аспект» (обрано ОК «Проблеми української дериватології», «Методологія дисертаційних досліджень», «Когнітивна лінгвістика»). При цьому зауважуємо, що ОК «Лінгвокультурологія» відсутній в ОНП. Зміст ОНП загалом забезпечує підготовку здобувачів до дослідницької та викладацької діяльності в ЗВО, передбачає загальнонаукову, спеціальну, психолого-педагогічну та практичну підготовку. Разом з тим звертаємо увагу, що в змісті ОНП відсутні ОК, які забезпечували б підготовку здобувачів із: – загальнофілологічної та літературознавчої методології; – із методики викладання української мови у ЗВО.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

На ОНП «Філологія (українська мова)» (2019) навчається одна аспірантка С. Сеньків, яка працює над дисертацією ««Структура і прагматика психологічних термінів у мовній картині світу Івана Франка». Науковий керівник аспірантки – д.філол.н., проф. Я.П. Яремко. Ми проаналізували та зіставили тему дисертаційної роботи з публікаціями проф. Я.П. Яремка за останні 5 років через збірку ключових слів публікацій і засвідчуємо їхню співдотичність (окремі публікації керівника: «Theory of suggestion of Ivan Franko: communicative-pragmatic aspect»; «Концепт цілого чоловіка у художньому мовленні Івана Франка»; «Проблема вербальної лакунності концепту»). Зауважимо також, що сфера наукових зацікавлень Я.П. Яремка охоплює українське термінознавство, когнітивну лінгвістику, теорію комунікації, лінгвокультурологію, лінгвістичне франкознавство, які корелюють із затвердженою темою наукового дослідження аспірантки С. Сеньків. Ми також вивчили наукове середовище кафедри української мови на предмет виконання кафедральних НДР та проведення індивідуальних досліджень. Відповідно до інформації на офіційному сайті кафедральної тематики охоплює дві теми: «Український мовний простір: етнолінгвістичний та функціональний аспекти» (2019-2023), керівник – проф. П.В. Мацьків; «Українська акцентуація: закономірності, тенденції» (2015-2019, керівник – проф. В.М. Винницький. Аналіз наукових праць викладачів кафедри української мови засвідчив ґрунтовне розроблення вказаних тем. За твердженням ЗВО, у процесі подання та оцінювання дослідницьких пропозицій оцінюється їхня дотичність до наукових інтересів потенційних керівників дисертацій. Позитивним є те, що в змісті ОНП «Філологія (українська мова)» містяться основні напрями наукових досліджень, в річичі яких можуть працювати майбутні аспіранти (1. Українські версії Біблії: семантико-культурологічний аспект. 2. Релігійний інтертекст українського поетичного тексту. 3. Лінгвопоетичні особливості українського художнього дискурсу. 4. Інноваційні процеси в лексико-семантичній-системі української мови. 5. Термінологічні системи української мови: структурно-функціональний аспект. 6. Особливості акцентуації морфологічних класів слів). Окреслення наукових напрямків дослідження безпосередньо в змісті ОНП є позитивною практикою, оскільки здобувачі вищої освіти ще на етапі вступу можуть зорієнтуватися в науковій проблематиці і сформувати перспективні дослідницькі пропозиції. Отже, ми констатуємо відповідність науковій діяльності керівника та аспірантки і засвідчуємо створено сприятливе середовище для майбутніх здобувачів вищої освіти в контексті створення дослідницьких пропозицій.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Організаційне й матеріальне забезпечення ЗВО можливості для проведення наукових досліджень полягає в наданні аспірантам повного доступу до фондів бібліотеки університету (словників, збірників авторефератів дисертацій, фахових наукових видань тощо) та міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science, комп'ютерних кабінетів, Австрійської бібліотеки при центрі Австрійської культури. Бібліотека ЗВО надає безкоштовні послуги з підбору літератури для аспірантів за певною темою, електронної доставки документів, проводить консультації, семінари, вебінари щодо можливостей публікацій у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science (<https://bit.ly/32Pblei>, <https://bit.ly/2CEOwzo>) тощо. Апробація й висвітлення основних результатів наукових досліджень аспірантів здійснюється: - під час звітних наукових конференцій викладачів та студентів філологічного

факультету (2018 р. – Т. Ботвин, «Тематична група «духовні особи» в біблійному тексті: семантико-культурологічний аспект»; 2020 р. – Т. Ботвин, «Семантичні трансформації лексем в українських перекладах Біблії 19-20 століть», М. Ліщота, «Особливості дослідження фразем у лінгвокультурологічному аспекті», С. Сеньків, «Особливості лінгвістичних досліджень з термінознавства»); - шляхом публікацій наукових статей у наукових виданнях ЗВО (журнал «Рідне слово в етнокультурному вимірі»; Людинознавчі студії: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія»; Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка; Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство)). Наприклад, Т. Ботвин. Назви родів занять в українських перекладах Біблії XIX-XX століть: семантико-культурологічний аспект. Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія». – Дрогобич, 2018. Випуск 42. С. 11-18.; Т. Ботвин. Особливості функціонування теонімів в українських перекладах Біблії XIX-XX століть. Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія». – Дрогобич, 2016. Випуск 38. С. 341-348.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

ЗВО надає аспірантам безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus, Web of Science та проводить семінари й вебінари щодо підготовки наукових статей до публікації у закордонних виданнях, індексованих наукометричними базами (<https://bit.ly/32Pblei>, <https://bit.ly/2CEOwzo>). У рамках міжнародної співпраці ЗВО аспіранти мають можливість брати участь у програмах академічної мобільності, зокрема в рамках програми Erasmus+ KA107 укладено угоду з Nicolaus Copernicus University in Torun (Польща), відповідно до якої здобувачі вищої освіти третього рівня філологічного напрямку можуть скористатися можливістю академічної мобільності тривалістю 5 місяців. Водночас, прецедентів участі аспірантів цієї ОНП у програмах академічної мобільності немає. Результати опитування аспірантів засвідчують, що більшість з них оцінює можливість академічної мобільності під час навчання в аспірантурі як цілком можливу. Відділ аспірантури, докторантури та наукової роботи регулярно інформує аспірантів щодо актуальних можливостей виступів на закордонних конференціях (<https://bit.ly/3hvWtp8>, <https://bit.ly/3g58dP6>), публікацій у закордонних виданнях, участі у дослідницьких проєктах тощо (<https://bit.ly/3jyIv84>).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Розділи за авторством проф. Я. Яремка (наукового керівника С. Сеньків) опубліковані як розділи в колективних монографіях «Development trends of philological sciences» (Lviv; Toruń, Liha-Pres, 2019), «Development trends of modern linguistics in the epoch of globalization» (Lviv; Toruń, Liha-Pres, 2019), «Traditions and innovations in teaching philological disciplines» (Lviv; Toruń, Liha-Pres, 2019). Інформація про участь проф. Я. Яремка в дослідницьких проєктах відсутня. Проф. П. Мацьків (науковий керівник Т. Ботвин та М. Ліщоти – аспірантів ОНП 2016 р.) є керівником науково-дослідницького проєкту кафедри української мови ДДПУ «Український мовний простір: етнолінгвістичний та функціональний аспекти» (термін виконання – 2019–2023 рр.). Результати його роботи оприлюднені як розділи в тих самих монографіях.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Політика дотримання академічної доброчесності є належним чином задокументована на інституційному рівні. Ми здійснили перевірку видань, в яких є публікації наукового керівника проф. Я.П. Яремка. Здебільшого це збірники, що мають реєстрацію в наукометричних базах, фахові видання та закордонні монографії. Редакційна політика таких видань систематично проводить перевірку матеріалів з метою запобігання текстових збігів. Ми цілком покладаємося на авторитетну думку редакційних колегій таких видань і стверджуємо про дотримання академічної доброчесності з боку викладача. Наукових публікацій С. Сеньків наразі немає. У форматі зустрічей вона засвідчила свою обізнаність із інституційними положеннями та виявила внутрішню готовність до слідування прописаним у них правилам. ЗВО з 2018 р. працює із компаніями «Антиплагіат» (програма «Unicheck») та «Плагіат» (антиплагіатна система «StrikePlagiarism»), що дає змогу здійснювати перевірку робіт в стінах ун-ту і вчасно виявляти порушення.

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

ОНП є логічним розвитком діяльності наукових шкіл кафедри української мови ДДПУ, результати роботи яких імplementовані в ОНП як дисципліни циклу фахової підготовки та в тематику досліджень здобувачів. ЗВО має достатню інституційну базу для забезпечення підготовки здобувачів за ОНП. Створене дієве наукове середовище з перспективою розвитку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Рекомендуємо підвищити активність здобувачів у користуванні інституційними сервісами, пов'язаними з академічною мобільністю та публікацією наукових досягнень. Рекомендуємо передбачити в ОНП освітні компоненти, що забезпечували б підготовку здобувачів із загальнофілологічної та літературознавчої методології, із методики викладання української мови у ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Загалом ОНП за критерієм 10 відповідає вимогам, виявлені недоліки не є суттєвими і можуть бути усунуті в робочому порядку.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Надані ЗВО «Відомості про самооцінювання» містять низку тверджень, зміст яких стосується інших освітніх програм, спеціальностей та закладів вищої освіти. Детальний виклад наведений в аналізі підкритерію 5.4. І хоч цей документ не стосується безпосередньо самої освітньо-наукової програми, вважаємо, що такий факт вказує на проблеми із функціонуванням внутрішньої системи забезпечення якості освіти, дисбаланс відповідних структурних підрозділів та може свідчити про недотримання принципів академічної доброчесності з боку ЗВО. Низькі оцінки за критеріями 2 і 5 є сумарними та відображають загальний формальний, недбалий підхід ЗВО до створення ОНП як цілісної системи, пов'язаної з університетською системою забезпечення якості освіти.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Е
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Е

Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Козлов Роман Анатолійович

Члени експертної групи

Іваницька Наталя Борисівна

Гречка Станіслав Олександрович